

Dosarul nr. 2r-3/24
2-22177500-01-2r-02012024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunze)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:(jud. I. Secrieru, A. Marina, V. Cotorobai)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel,
în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 împotriva Raisei Ușurelu și lui Ușurelu Daniel cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel privind repunerea apelului în termen și a fost restituit apelul declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 30 noiembrie 2022, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 din mun. Chișinău suma de 5463,62 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice acumulată până la 01 octombrie 2022. S-a încasat în mod solidar de la Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 de lei.

La 26 iunie 2023, Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel au declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea încheierii și a hotărârii

din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei încheieri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă.

La 28 noiembrie 2023, Ușurelu Daniel a depus cerere de apel suplimentară, solicitând repunerea apelului, admiterea apelului, casarea încheierii și a hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei încheieri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, a fost respinsă cererea depusă de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel privind repunerea apelului în termen și a fost restituit apelul declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 14 decembrie 2023, Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu soluționarea prin decizie a chestiunii privind repunerea apelului în termen, cu trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecare în fond și emiterea unei încheieri interlocutorii cu expedierea inspecției judiciare.

În motivarea recursului Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel au indicat că încheierea instanței de apel este ilegală și adoptată fără a ține seama de probele administrate.

A invocat că la 21 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, le-a fost expediată copia hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, adoptată în absența lor, fapt confirmat prin plicul poștal.

Totodată a indicat că la 26 iunie 2023 a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin urmare, consideră că acesta a fost depus în termen și nu era necesitatea de a fi repus în termen.

A menționat că prima instanță a publicat dispozitivul hotărârii la 08 iunie 2023 pe portalul instanțelor de judecată, iar alte date precum că actele judecătorești le-au fost expediate lipsesc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa poștală a recurenților la data 26 decembrie 2023 (f.d. 73), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 14 decembrie 2023 este în termen.

La 02 ianuarie 2024, în adresa Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 și avocatului Dicusar Tatiana a fost expediată copia recursului declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 76-77), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

Conform art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 din mun. Chișinău suma de 5463,62 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice acumulată până la 01 octombrie 2022. S-a încasat în mod solidar de la Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 de lei.

La 26 iunie 2023, Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel au declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea încheierii și a hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei încheieri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă.

La 28 noiembrie 2023, Ușurelu Daniel a depus cerere de apel suplimentară, solicitând repunerea apelului, admiterea apelului, casarea încheierii și a hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei încheieri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind tardivă.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost respinsă cererea depusă de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel privind repunerea apelului în termen și a fost restituit apelul declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanța de apel și-a fundamentat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de apel a reținut că, din actele cauzei rezultă cert că, dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost emis la 19 aprilie 2023, iar cererea de apel a fost depusă abia la 26 iunie 2023, de către apelanții/pârâți Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, fapt ce indică asupra tardivității cererii de apel.

La caz, instanța de apel a menționat că, în argumentarea omiterii termenului de declarare a apelului, apelanții au invocat că au recepționat copia încheierii și a hotărârii contestate abia la 26 iunie 2023.

Suplimentar, apelantul Ușurelu Daniel a menționat că hotărârea atacată a fost publicată la 08 iunie 2023, fiind expediată la 21 iunie 2023, și consideră că apelul a fost depus în termen, întrucât a fost publicat dispozitivul la 08 iunie 2023.

Instanța de apel a apreciat ca nefondate argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen, or actele cauzei indică cu certitudine că apelanții au cunoscut despre existența dosarului în care sunt părți în proces.

Astfel, invocând cele relatate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău este legală și întemeiată.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Completul de judecată reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie

efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părților Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că, actele cauzei indică cu certitudine că Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel au cunoscut despre existența dosarului în care sunt părți în proces.

Alegația recurenților precum că au luat cunoștință de hotărârea primei instanțe după ce le-a fost expediată la 21 iunie 2023 Completul de judecată o consideră ca fiind neîntemeiată, având în vedere că circumstanțele conturate anterior confirmă că recurenții au cunoscut despre existența litigiului și a avut posibilitatea de a se conforma prevederilor legale și a exercita calea de atac-apelul în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, or, la caz anumite excepții nu au fost stabilite/prevăzute.

Respectiv, recurenții nu au prezentat probe admisibile în confirmarea imposibilității actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or, legiuitorul a indicat expres că repunerea în termen este admisă în cazul omiterii termenului din motive întemeiate.

Cât privesc argumentele recurenților, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că apelantul trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, să depună toată diligența, să se intereseze despre soarta dosarului dat și să declare apel împotriva hotărârii instanței de fond, în termenul stabilit de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel au demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ușurelu Raisa și Ușurelu Daniel.

Se menține încheierea din 30 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, în procedură de examinarea a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 23 împotriva Raisei Ușurelu și lui Ușurelu Daniel cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi